

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ДЗ „НАЦІОНАЛЬНА ІСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ”**

**КРАЄЗНАВЧА РОБОТА
В БІБЛІОТЕКАХ УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ**

ВИП. 20

КИЇВ 2009

Черговий 20-й випуск інформаційного бюлетеня „Краєзнавча робота в бібліотеках України” містить результати обговорення проекту „Положення про краєзнавчу роботу бібліотек”, проведеного серед провідних публічних бібліотек країни у 2009 р.

Підготували:

Кисельова В.П.
Михайлова О.В.

Редактор

Кудласевич Т.С.

Відповідальна за випуск

Скорохвата А.В.

Схвалено на засіданні Вченої Ради ДЗ „Національна історична бібліотека України”

ВІД АВТОРІВ

Чітка регламентація будь-якої сфери діяльності є гарантією ефективної роботи. Один із пріоритетних напрямів бібліотечної роботи – краєзнавчий – не є винятком. Основним регламентуючим документом для всіх публічних бібліотек України у цьому напрямі упродовж кількох десятиліть було „Положення про краєзнавчу роботу бібліотек”. Кожне з „Положень...” (затверджених у 1959, 1979, 1996 рр.) відповідало певному етапу розвитку країни. Ці документи виконали свої завдання – подали визначення основних понять, встановили організаційну структуру, координаційні центри, розподілення функціональних обов’язків бібліотек різного рівня, окреслили джерела формування ресурсної бази, примірний перелік обов’язкових для бібліотек краєзнавчих бібліографічних видань.

Однак, сьогодні відбувається докорінна трансформація бібліотечної справи. Значно зросла суспільна роль краєзнавчої інформаційної діяльності, що пов’язано з процесами відродження і збереження національних культур, прагненням окремих регіонів забезпечити собі вихід в світовий культурно-інформаційний простір.

Враховуючи ці фактори, Національна історична бібліотека України почала розробку нового варіанту „Положення”, яке б відповідало нинішнім реаліям інформаційного суспільства.

Першим, підготовчим етапом стало проведення дослідження „Сучасний стан краєзнавчої бібліотечної діяльності” (2008 рік). Метою дослідження було не тільки отримати відомості про реальне становище і визначити проблеми у сучасній організації краєзнавчої бібліотечної діяльності регіональних бібліотек, але й отримати пропозиції до нового варіанту „Положення”. За підсумками дослідження вдалося одержати багато цінної інформації з приводу основних напрямів і форм краєзнавчої діяльності бібліотек. Слід зауважити, що більшість пропозицій стосувалася законодавчих (обов’язковий примірник) або

матеріальних і методичних аспектів (наприклад, індексація документів у електронних версіях зведеного краєзнавчого каталогу) і були не зовсім придатні для роботи над новим нормативним документом. Однак, спираючись на підсумки цього дослідження та останні теоретичні розробки провідних науковців у галузі бібліотечного краєзнавства, в першу чергу, доктора педагогічних наук Н.М. Кушнарєнко, працівники відділу історичного краєзнавства Національної історичної бібліотеки України розробили підготовчий варіант проекту „Положення”. Використовуючи досвід Російської бібліотечної асоціації, до „Положення” було додано „Примірний розподіл функцій краєзнавчої бібліотечної діяльності між структурними підрозділами ОУНБ”. Мета цього експерименту – з’ясувати, чи потрібен бібліотекам подібний документ і, якщо так, наскільки він відповідає реальному становищу.

Проект „Положення” було надіслано головним регіональним бібліотекам. Цей проект викликав дуже жваву дискусію: зауваження і пропозиції надійшли майже до кожного пункту і підпункту. Серед найбільш проблемних питань такі:

1. **Зауваження до назви документу.** Дійсно, у безпосередньому підпорядкуванні Міністерства культури і туризму знаходяться лише шість бібліотек; переважна більшість регіональних бібліотечних установ є комунальними закладами.
2. Уточнення і погодження потребує **термінологія документу**: який термін – „робота” чи „діяльність” варто використовувати? Пропонується нова назва документу – „Положення про краєзнавчу **діяльність бібліотек системи Міністерства культури і туризму України і публічних комунальних бібліотек**”;
3. Враховуючи, що **ЦМБ ім. Лесі Українки (м. Київ) і ЦМБ ім. Л. Толстого (м. Севастополь) за своїм статусом прирівняні до обласних універсальних бібліотек, необхідно зазначити це у п. 3.5.;**

4. відсутні у проекті „Положення” **функції Національної парламентської бібліотеки України можуть бути визначені лише при безпосередній участі самої НПБУ;**
5. **потребують уточнення функції Одеської Національної наукової бібліотеки ім. М. Горького, Харківської наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка, особливо в аспектах їх ролі як регіональних координаційних центрів та розмежування сфер впливу з відповідними обласними універсальними бібліотеками;**
6. потребує обговорення питання **чи варто включати до „Положення” окремий розділ „Краєзнавчий ДБА”;**
7. в п. 3.7., що регламентує діяльність централізованих бібліотечних систем, потрібно більш **чітко розмежування: центральні районні бібліотеки, центральні міські бібліотеки, міські бібліотеки-філії, сільські бібліотеки-філії;**
8. з приводу Додатку 1: (примірний розподіл функцій відділів ОУНБ) думки розділилися – частина учасників дискусії вважає його зайвим і пропонує вилучити, інша частина визнає таким, що має право на існування з певними доповненнями і уточненнями;
9. у Додатку 2 (система краєзнавчих бібліографічних посібників) **необхідно вилучити п. 1, який стосується бібліотек-філій НАН України, а також галузевих бібліотек і бібліотек вищих навчальних закладів.**

Докладніше з зауваженнями і пропозиціями можна ознайомитися у Таблиці 1.

Робоча група вдячна Національній парламентській бібліотеці України, Національній бібліотеці України для дітей, Державній бібліотеці України для юнацтва, Харківській державній науковій бібліотеці ім. В.Г. Короленка, Донецькій ОУНБ ім. Н.К. Крупської, Рівненській державній обласній

бібліотеці, Черкаському обласному управлінню культури, Кіровоградському обласному управлінню культури, Публічній бібліотеці України ім. Лесі Українки у м. Києві, Вінницькому обласному управлінню культури і туризму, Миколаївській ОУНБ ім. О. Гмирьова, Полтавському обласному управлінню культури, Чернівецькій ОУНБ ім. М. Івасюка, Тернопільській ОУНБ, Сумському обласному управлінню культури і туризму, Чернігівському обласному управлінню культури і туризму, Рівненському гуманітарному університету (І.В. Міляевич – особисто) за активну участь у розробці нового варіанту „Положення про краєзнавчу роботу бібліотек”.

Запрошуємо всі зацікавлені установи та фахівців до подальшої співпраці.

Пропозиції та зауваження надсилати за адресою:

01601, м. Київ, вул.. І. Мазепи, 21, корп. 24

Національна історична бібліотека України

відділ історичного краєзнавства

krznav_kiseleva@ukr.net

ТАБЛИЦЯ 1

ПРОЕКТ „положення...”	ЗАУВАЖЕННЯ, ПРОПОЗИЦІЇ
1	2
<p>Положення про краєзнавчу роботу бібліотек системи Міністерства культури і туризму України (загальна концепція)</p>	<p>НПБУ: 1. Назва документу не відповідає змісту, оскільки у сфері управління МКТ перебуває всього 6 бібліотек, а у запропонованому документі мова йде про всі публічні бібліотеки.</p> <p>2. Порівняння Положення про краєзнавчу роботу 1996 р. з новим проектом свідчить, що необхідних суттєвих змін не було внесено, а в деяких випадках навіть упущені важливі поняття, питання, що були у викладені у Положенні 1996р. Так, у тексті вживаються терміни і поняття, зміст яких не розкрито («наукова концепція бібліотечного краєзнавства», «край», «місцевість» та ін.)</p> <p>3. Пропозиція замінити у назві документу слово «робота» на «діяльність», з огляду на те, що термін «краєзнавча діяльність» використовують в більш широкому розумінні, ніж «краєзнавча робота».</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: Чому в назві положення йде мова «про краєзнавчу роботу», а в тексті про «краєзнавчу діяльність бібліотек»? За тлумачним словником це дещо різні поняття.</p> <p>Полтавське обл. управління культури: У проекті не вистачає визначення понять: „регіон”, „край”, „місцевий документ”, „краєзнавчий документи”.</p> <p>Нечітко дано визначення поняття „краєзнавча діяльність бібліотек”.</p> <p>Визначення у попередній редакції Положення було більш вдалим: краєзнавча діяльність бібліотек передбачає виявлення, збирання, опрацювання, зберігання та надання у суспільне користування інформації про певну місцевість, зафіксовану у документах.</p> <p>Рівненська ОДБ, Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): варто подати визначення поняття край, територія, краєзнавчий документ, місцевий примірник.</p> <p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): Поняття „краєзнавчі і місцеві документи” дуже широке. До них відносяться плани і звіти різних установ області, їх</p>

	<p>фінансова документація і т. п. Ми не можемо зобов'язувати бібліотеки забезпечувати суспільство цими всіма документами. їх збирання, опрацювання і зберігання входить до функцій архівів, а не бібліотек. Пропозиція замінити слова „краєзнавчі і місцеві документи” конкретнішим поняттям „краєзнавчі і місцеві видання”, подавши знизу посилання на ДСТУ 3017-95.” Видання. Основні види. Терміни та визначення”, щоб було зрозуміло, що мається на увазі під поняттям „видання”.</p>
	<p>Миколаївська ОУНБ:</p> <p>1. Пропозиція розглянути можливість включення до проекту Положення розділу «Краєзнавчий довідково-бібліографічний апарат (КДБА)», де будуть розкриті основні функції та завдання КДБА – традиційного та електронного. Такий розділ, приміром, може включати наступні складові: КДБА – краєзнавчі каталоги і картотеки, бази даних, що є складовою частиною єдиного довідково-бібліографічного апарату бібліотеки. Ведеться як в традиційному, так і в електронному вигляді.</p> <p>2. КДБА створюється як спеціалізована частина ДБА бібліотеки, зв'язок з якими здійснюється методом відсилок, що використовуються в загальному та краєзнавчому ДБА, узгоджених структурою та загальних методичних рішень. Склад, структура, ведення краєзнавчого ДБА регламентується відповідним положенням.</p>
<p>I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ</p>	
<p>1. Мета „Положення...” – визначення організаційних засад краєзнавчої роботи бібліотек системи Міністерства культури і туризму України, уточнення її змісту і завдань відповідно до наукової концепції бібліотечного краєзнавства та сучасних інформаційних потреб суспільства.</p>	<p>Вінницьке обл. управління культури: Пропозиція у п. 1 щодо змісту і завдань краєзнавчої роботи замінити слово «уточнення» на «<u>визначення змісту і завдань</u>».</p> <p>Донецька ОУНБ: У п. 1 розділу 1 зазначено, що організаційні засади краєзнавчої роботи бібліотек будуються відповідно до наукової концепції бібліотечного краєзнавства. У зв'язку з цим є доцільним наукову концепцію бібліотечного краєзнавства видати окремим документом для відома бібліотечних працівників.</p>

<p>1.2. Краєзнавча діяльність бібліотек (далі КДБ) — сфера науково-практичної діяльності бібліотек щодо збирання, опрацювання, зберігання та надання в суспільне користування краєзнавчих і місцевих документів, а також інформації про них.</p>	<p>Миколаївська ОУНБ: Після слів «надання в суспільне користування краєзнавчих і місцевих документів» додати <u>«на традиційних та електронних носіях»</u>, далі – за текстом «а також інформація про них».</p> <p>Черкаська ОУНБ: Краєзнавча діяльність бібліотек є частиною громадського краєзнавчого руху і спрямовується на його розвиток та активізацію шляхом забезпечення організацій і осіб, які займаються краєзнавством, краєзнавчими документами, що зберігаються в бібліотеках, бібліографічною інформацією, ЕБД; організації спільних масових краєзнавчих заходів, надання методичної допомоги в роботі з краєзнавчими матеріалами або їх розшуку.</p> <p>НПБУ: п. 1.2 попереднього Положення більш чітко визначає зміст краєзнавчої діяльності, а саме <u>«виявляє»</u> краєзнавчу інформацію, особливо у світлі того, що на виконання загальнодержавних програм саме працівники публічних бібліотек збирали меморат, тобто спогади свідків трагічних подій ХХ сторіччя, узагальнювали та готували до видання опрацьовані матеріали.</p>
<p>1.3. Основні цілі КБД :</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення доступності краєзнавчих інформаційних ресурсів, продуктів і послуг; - формування, розвиток і задоволення краєзнавчих інформаційних потреб користувачів; - поширення краєзнавчих знань. 	<p>НПБУ: П.1.3 проекту по суті повторює пункт 1.2.</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 1.3 і далі в тексті – мабуть, малося на увазі «КДБ». (Краєзнавча діяльність бібліотек), а не «КБД»</p>
<p>1.4. КДБ закладає фундамент для використання краєзнавчих знань в сучасній практичній, науковій, освітній, суспільній діяльності і сприяє:</p>	<p>Рівненський ДГУ (Мілясевич І.В.): Добре, однак перший пункт можна розділити на два, виділивши окремим пунктом „ <u>його всебічному вивченню і науковому дослідженню</u>". Краєзнавство - інша сфера діяльності, ніж економічний і соціальний розвиток.</p>

<p>- соціальному, економічному, культурному розвитку краю та його всебічному вивченню і науковому дослідженню;</p>	
<p>- охороні та раціональному використанню природних багатств і культурної спадщини;</p>	
<p>- формуванню національної свідомості, вихованню поваги до історії і культури краю;</p>	
<p>- розвитку творчих здібностей особистості на основі місцевих традицій народного та професійного мистецтва.</p>	
<p>1.5. КДБ здійснюється за двома головними напрямками: 1) робота з документами, пов'язаними з краєм своїм змістом (з краєзнавчими документами); 2) робота з документами, пов'язаними з краєм своїм походженням (з місцевими виданнями).</p>	<p>НПБУ: пункт 1.5 подає краєзнавчу діяльність стисло, лише у фондовому розрізі, хоча у попередньому Положенні ця інформація була подана більш конкретно і «бібліотечно».</p> <p>Рівненський ДГУ (Мілясевич І.В.): більш <u>вдалим є формулювання п. 1.4. „Положення...” 1996 р.</u></p>
<p>1.6. Краєзнавча робота бібліотек здійснюється у відповідності з діючим законодавством України, стандартами та іншими документами, які регламентують бібліотечну діяльність, цим „Положенням...”.</p>	<p>ЦМБ ім. Лесі Українки: пункт 1.5 доповнити словосполученням <u>„в першу чергу, рішень та розпоряджень місцевих органів влади”.</u></p>
<p>II. ОРГАНІЗАЦІЯ КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ БІБЛІОТЕК</p>	

<p>2.1. Краєзнавча діяльність окремої бібліотеки організується у відповідності з завданнями і функціями, закріпленими у Статуті (Положенні) цієї бібліотеки, під загальним керівництвом директора або його заступників.</p>	
<p>2.2. Краєзнавчу роботу у бібліотеці здійснює спеціалізований структурний підрозділ: відділ (сектор) краєзнавства або спеціаліст, який відповідає за цю ділянку роботи і координує її з усіма підрозділами бібліотеки.</p>	<p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): Замість „відділ (сектор) краєзнавства" краще „краєзнавчий відділ (сектор)". Не можна також обмежуватись одним спеціалістом, бо в практиці роботи бібліотек дуже рідко буває, коли один спеціаліст (який працює на посаді бібліотекаря чи бібліографа-краєзнавця) виконує всю цю роботу і відповідає за неї.</p> <p>Пропонується п. 2.2. подати у наступному вигляді: <u>„Краєзнавчу роботу у бібліотеках здійснює спеціалізований структурний підрозділ - краєзнавчий відділ (сектор) (у бібліотеках, де він відсутній, - бібліотечні працівники, які відповідають за цю ділянку роботи) з участю та в координації з усіма підрозділами бібліотеки."</u></p>
<p>2.3. КДБ включає:</p>	<p>НПБУ: Розділ II не розкриває всього змісту краєзнавчої діяльності бібліотек. Так, не враховано проектної діяльності бібліотек по <u>участі у загальнодержавних програмах, розвитку партнерських стосунків бібліотек з організаціями, що також займаються збиранням краєзнавчих документів, створення сумісних корпоративних баз даних.</u> Прикладом саме такої діяльності є сумісна робота 5 обласних бібліотек України по створенню порталу «Історична Волинь». Особливу увагу слід приділити тому, що саме сільські бібліотеки не тільки «формують, зберігають та використовують» фонд краєзнавчих документів, а створюють такі документи. Так, невеличкі книгозбірні збирають місцеві легенди, спогади, інформацію про видатних односельчан, пишуть історію свого села, займаються пошуковою роботою в обласних архівах.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • формування, зберігання та використання фонду краєзнавчих і місцевих документів — краєзнавчого фонду (КФ); 	<p><u>НПБУ: Не варто подавати аббревіатури оскільки далі по тексту вони не використовуються.</u></p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: Необхідно врахувати те, що краєзнавчий фонд формується не тільки на основі обов'язкового примірника. Джерелами поповнення можуть бути книжкові магазини, видавництва, Інтернет, періодичні видання, обмінні фонди тощо. Також необхідно врахувати те, що кожний рівень бібліотек повинен визначити для себе бібліографічне ядро краєзнавчого фонду, критерії відбору документів краєзнавчого характеру.</p> <p>Рівненський ДГУ (Мілясевич І.В.): У першому абзаці необхідно розмежувати поняття „краєзнавчий фонд" і „фонд місцевих видань". Це різні поняття і різні фонди: перший абзац п. 2.3. краще формулювати як „<u>Формування, зберігання та використання краєзнавчого фонду та фонду місцевих видань</u>".</p>
<ul style="list-style-type: none"> • формування, ведення та використання краєзнавчого довідково-бібліографічного апарату (КДБА); 	
<ul style="list-style-type: none"> • створення системи краєзнавчих бібліографічних посібників (КБП) і баз даних (БД); 	
<ul style="list-style-type: none"> • бібліотечне обслуговування щодо надання краєзнавчих ресурсів, продуктів і послуг користувачам; 	
<ul style="list-style-type: none"> • бібліографічне обслуговування, спрямоване на надання користувачам краєзнавчої бібліографічної інформації; 	
<ul style="list-style-type: none"> • поширення краєзнавчих знань, популяризація краєзнавчих ресурсів, продуктів і послуг бібліотеки; 	

<ul style="list-style-type: none"> • науково-дослідну та науково-методичну роботу з питань бібліотечного краєзнавства, підвищення кваліфікації працівників бібліотек у даній галузі. 	
III. ФУНКЦІЇ БІБЛІОТЕК	
	<p>Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка: Україна має багато історико-етнографічних регіонів (Поділля, Полісся, Буковина, Галичина, Слобожанщина тощо). Їхня територія часто не співпадає з кордонами областей. Тому, на наш погляд, виникає необхідність закріпити у Положенні за найпотужнішими бібліотеками, що діють у таких регіонах, краєзнавчих функцій, направлених на розвиток бібліотечного краєзнавства саме за історико-етнографічною ознакою. Наприклад – ХДНБ займається краєзнавчими проблемами Слобожанщини, ЛННБ ім. В. Стефаніка – Галичиною і т. ін. На наш погляд, це сприяло б значному покращенню краєзнавчої діяльності бібліотек і надало б їй європейського спрямування.</p> <p>НПБУ: Найбільше зауважень викликає саме III розділ - «Функції бібліотек». У новому варіанті Положення розробка регламентуючих документів, програм покладається на Державну історичну бібліотеку України, яка згідно п.3.3 є центром з питань краєзнавчої діяльності. Участь у їх розробці покладено на Одеську державну наукову бібліотеку ім. М. Горького та Харківську державну наукову бібліотеку ім. В. Короленка (див. п. 3.4): «беруть участь у визначенні основних напрямів, вирішенні організаційних та методичних проблем, розробці та впровадженні документів нормативного та методичного характеру, перспективних планів та програм.» Виникає цілком закономірне питання, якщо ці бібліотеки беруть участь, то яка бібліотека і яким чином бере на себе координуючі функції? Особливо вражає пункт щодо дистанційного обслуговування саме цими бібліотеками «за допомогою глобальних комп'ютерних мереж», зважаючи що в ОДНБ електронний каталог ще навіть не</p>

	<p>виставлено в онлайнному режимі. Проте практично всі ОУНБ і навіть ЦРБ надають краєзнавчу інформацію, використовуючи Інтернет. Функції інших державних бібліотек та ОУНБ просто продубльовано. (До речі, не всі ці бібліотеки навіть мають відділи чи сектори краєзнавства).</p> <p>Функції бібліотек різних рівнів неузгоджені між собою, часто незрозумілі.</p>
<p>3.1. Державний заклад „Національна парламентська бібліотека України”</p>	<p>Донецька ОУНБ У п. 3.1. зазначено, що головним методичним і координаційним центром [з краєзнавчої роботи?] є ДЗ «Національна парламентська бібліотека України», а у п. 3.3. Державна історична бібліотека визначена як науково-дослідний центр з питань краєзнавчої діяльності і наукової бібліографії. <u>Вважаємо, що в країні має бути один головний центр бібліотечного краєзнавства з науковими та методичними функціями. Традиційно склалося, що таким центром є Національна історична бібліотека України, що і має бути зазначено у «Положенні...».</u></p> <p>Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка: Головним недоліком проекту є те, що функції між бібліотеками всеукраїнського значення не чітко скоординовані, а в деяких випадках потребують уточнення. Так, згідно з Положенням, Національна парламентська бібліотека визначена як «головний методичний і координаційний центр». Проте, <u>основні методичні функції, як і раніше, закріплені за Державною історичною бібліотекою України, що цілком слушно, бо ця бібліотека «формує з максимальною повнотою фонд документів з історії країв, місцевостей, населених пунктів на основі обов’язкового примірника видань історичної тематики» (п. 3.3), тобто має потужну документну базу, а також досвід методичної роботи у зазначеному напрямку, що налічує декілька десятиліть.</u></p> <p>Рівненська ОДБ, Тернопільська ОУНБ, ЦМБ ім. Лесі Українки: пункт 3.1 Державний заклад «Національна парламентська бібліотека України» - <u>слід розкрити завдання головного методичного та координаційного центру, прописати конкретні функції «Національної парламентської бібліотеки України».</u></p>

	<p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): <u>не варто починати з НПБ України, бо вона не є головним методичним та організаційним центром бібліотечного краєзнавства в Україні.</u> З тих всіх пунктів, які були задекларовані у „Положенні...” 1996 р. вона мало що виконує. Керівництво ОУНБ та краєзнавчих відділів, не відчувають її роботи. Краще почати з ДІБУ, як реально працюючого центру.</p>
<p>3.2. Національна бібліотека України для дітей і Державна бібліотека України для юнацтва:</p>	<p>Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка: 1. Національна бібліотека України для дітей і Державна бібліотека для юнацтва, ОДНБ і ХДНБ, ОУНБ «проводять науково-дослідну роботу в галузі краєзнавчої діяльності бібліотек» без уточнення своїх повноважень (у даному випадку – стосовно читацької аудиторії та зон географічного впливу). Це може призвести до дублювання тематики досліджень і, як наслідок, розпорошення зусиль і зайвих витрат часу.</p> <p>2. Проект Положення закріпив за Національною бібліотекою для дітей і Державною бібліотекою для юнацтва функції «координувати підготовку та видання спільних методичних матеріалів, нормативних документів в проведенні наукових досліджень та заходи по підвищенню кваліфікації з питань бібліотечного краєзнавства». Але перша з них, безумовно, належить НПБУ, а друга – ДІБ як головним методичним центрам у даному напрямку (п. 3.1, п. 3.3).</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: у П. 3.2 – слід <u>подати ДЗ «Державна бібліотека України для юнацтва».</u></p>

<ul style="list-style-type: none"> • формують фонд методично-бібліографічних матеріалів краєзнавчого характеру, підготовлених бібліотеками України для дітей та юнацтва, і на його основі узагальнюють та поширюють кращий досвід краєзнавчої роботи серед дитячих та юнацьких бібліотек 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.2. I абзац. Зняти <u>вислів «і на його основі», оскільки існують й інші матеріали, форми для узагальнення та поширення досвіду.</u></p>
<ul style="list-style-type: none"> • розробляють матеріали методичного характеру з питань краєзнавчої роботи серед дітей і юнацтва; 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.2 II абзац «розробляють матеріали методичного та бібліографічного характеру» доповнити <u>„надають методичну допомогу в краєзнавчій діяльності бібліотекам своєї системи”.</u> У П.3.2. абзац 2 додати слово <u>„бібліотек для юнацтва”</u></p>
<ul style="list-style-type: none"> • проводять науково-дослідну роботу в галузі краєзнавчої діяльності бібліотек; 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: в кінці речення додати <u>„для юнацтва”</u></p>
<ul style="list-style-type: none"> • координують з іншими бібліотеками підготовку та видання спільних методичних матеріалів, нормативних документів, проведення наукових досліджень та заходи по підвищенню кваліфікації з питань бібліотечного краєзнавства. 	

<p>3.3 Державна історична бібліотека України як науково-дослідний центр з питань краєзнавчої діяльності і наукової бібліографії:</p>	<p>Рівненська ОДБ: варто чіткіше визначити функції Державної історичної бібліотеки України, яка є головним (насправді) центром краєзнавчої роботи; додати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створює електронну ББЗ на корпоративних засадах з обласними, державними бібліотеками; - є консультативним та методичним центром з питань формування ЕК. - розробляє і пропонує на розгляд та обговорення регламентуючі та нормативні документи: - готує та видає....) <p>Державна бібліотека України для юнацтва: Головним методичним, координаційним, науково-дослідним центром чому б не бути Державній історичній бібліотеці? (Сопова)</p> <p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): Перенести в 3.1. Варто почати так: „ДІБУ як головний науково-дослідний та організаційно-методичний центр бібліотечного краєзнавства в Україні...”.</p> <p>до функцій потрібно додати:</p> <p>виявляє, акумулює та аналізує інформацію про всі краєзнавчі бібліографічні показники, видані в Україні, та регулярно готує до друку КБП другого ступеню „Краєзнавчі видання бібліотек України”; розробляє регламентуючі, нормативні та методичні документи з питань бібліотечного краєзнавства.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • на основі обов’язкового примірника видань історичної тематики формує з максимальною повнотою фонд документів з історії країв, місцевостей, населених пунктів; 	

<ul style="list-style-type: none"> • створює бібліографічні бази даних з історії України, теорії, методики і практики бібліотечного краєзнавства та на основі новітніх технологій поширює відповідну інформацію серед широкого загалу користувачів; 	
<ul style="list-style-type: none"> • здійснює бібліотечне обслуговування користувачів та проводить заходи по сприянню розвитку краєзнавства; 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.3 III абзац вірно буде «... та проводить заходи з сприяння...». (Сопова)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • бере участь в розробці питань теорії і практики КБД: проводить наукові-дослідження – на основі моніторингу краєзнавчої роботи бібліотек України визначає шляхи і напрями її удосконалення; 	
<ul style="list-style-type: none"> • надає методичну допомогу з питань КБД, вивчає, узагальнює і поширює кращий досвід краєзнавчої роботи бібліотек; 	
<ul style="list-style-type: none"> • проводить наукові конференції, семінари, стажування, консультації для працівників бібліотек з питань історії, теорії і практики КБД; 	
<ul style="list-style-type: none"> • координує свою діяльність з бібліотеками, науково-дослідними установами, учбовими закладами, громадськими організаціями та ін. 	

<ul style="list-style-type: none"> здійснює видавничу діяльність та розповсюдження власних друкованих та електронних видань історико-краєзнавчої тематики. 	
<p>3.4. Одеська держава наукова бібліотека ім. М. Горького і Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка</p>	<p>Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка: Національна бібліотека України для дітей і Державна бібліотека для юнацтва, ОДНБ і ХДНБ, ОУНБ «проводять науково-дослідну роботу в галузі краєзнавчої діяльності бібліотек» без уточнення своїх повноважень (у даному випадку – стосовно читацької аудиторії та зон географічного впливу). Це може призвести до дублювання тематики досліджень і, як наслідок, розпорошення зусиль і зайвих витрат часу.</p> <p>Нечітко прописані краєзнавчі функції ОДНБ і ХДНБ, бо залишаються невизначеними регіони їхнього впливу, адже функції обласних краєзнавчих центрів тут виконують ОУНБ. Таким чином, в організації роботи між ними неодмінно будуть виникати певні розбіжності і неузгодженість дій.</p> <p><i>Чому у цьому пункті випустили ЛНБ ім. Стефаника, яка за своїм статусом і обсягом краєзнавчої роботи не уступає ОНБ ім. Горького і ХНБ ім. Короленко. (І. Мілясевич)</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> формують фонд краєзнавчих документів регіону; 	
<ul style="list-style-type: none"> організують краєзнавчий довідково-бібліографічний апарат; 	
<ul style="list-style-type: none"> здійснюють бібліотечне обслуговування краєзнавчими документами користувачів своєї та інших бібліотек (за допомогою МБА і надання електронних копій документів); 	

<ul style="list-style-type: none"> здійснюють бібліографічне обслуговування з питань краєзнавства, як безпосередньо в Бібліотеці, так і дистанційно, за допомогою глобальних комп'ютерних мереж; 	<p>Закарпатська ОУНБ: Не лише Одеська і Харківська наукові бібліотеки можуть здійснювати обслуговування за допомогою глобальних комп'ютерних мереж та створювати електронні БД</p>
<ul style="list-style-type: none"> створюють краєзнавчу бібліографічну продукцію (бібліографічні покажчики, електронні БД краєзнавчого характеру); 	<p>У 5 абзаці потрібно було б підкреслити, що вони створюють БП не тільки про свою область чи місто, але й про історичні та природно-географічні регіони України, на території яких вони знаходяться. Такої бібліографічної інформації не створюють обласні чи національні бібліотеки, це функція тільки названих бібліотек (наприклад, ЛНБС видає поточний покажчик „Українські Карпати“, а ОНБГ - „Природа і природні ресурси Північного Причорномор'я” та ін.) (І. Мілясевич)</p>
<ul style="list-style-type: none"> популяризують краєзнавчі знання; 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: У П.3.4. абзац 6 слово „знання” замінити словом „документи”</p>
<ul style="list-style-type: none"> беруть участь у вивченні стану КБД, визначенні її головних напрямів, вирішенні організаційних і методичних проблем, розробці та впровадженні документів нормативного і методичного характеру, перспективних планів і програм; 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: У П.3.4. абзац 7 „беруть участь” чи „організують”? Яким бібліотекам надають методичну допомогу, треба уточнити</p>
<ul style="list-style-type: none"> надають методичну допомогу бібліотекам з конкретних питань краєзнавчої роботи; 	
<ul style="list-style-type: none"> проводять науково-дослідну роботу в галузі краєзнавчої діяльності бібліотек; 	
<ul style="list-style-type: none"> координують КБД в регіоні. 	<p>Рівненський ДГУ (Мілясевич І.В.): не зрозуміло, що мається на увазі під словом „регіон”. Якщо область, то там координують всю роботу ОУНБ.</p>

3.5. Республіканська універсальна наукова бібліотека ім. І. Франка АР Крим, обласні універсальні наукові бібліотеки (ОУНБ):

Вінницьке обл. управління культури: додати пункт: - **являються методичними і координаційними центрами регіонів.**

ЦМБ ім. Лесі Українки: у розділі 3.5 до переліку Республіканської універсальної наукової бібліотеки, обласних універсальних наукових бібліотек, **додати Публічну бібліотеку імені Лесі Українки м. Києва та Центральну міську бібліотеку імені Л.М.Толстого м. Севастополя АР Крим (за своїм статусом вони прирівнені до обласних універсальних наукових бібліотек)**

Тернопільська ОУНБ: пункт 3.5 Республіканська універсальна наукова бібліотека ім. І. Франка АР Крим, обласні універсальні наукові бібліотеки (ОУНБ), доповнити такими функціями:

— **впроваджують у практику роботи сучасні технології та результати наукових досліджень;**

— надають доступ до друкованих та електронних інформаційних ресурсів;

Сумське обл. управління культури: Розділ 3.5. Функції ОУНБ подати в такій редакції: ОУНБ є центром виявлення, зберігання краєзнавчих ресурсів, центром бібліотечно-бібліографічного обслуговування, бібліографічним центром, методичним і координаційним центром, учасницею державного краєзнавства. Координує свою краєзнавчу діяльність з іншими бібліотеками, навчальними закладами, музеями, архівами, релігійними установами, громадськими організаціями та ін.

	<p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): За ОУНБ ще „Положенням....” 1959 р. був закріплений статус організаційно-методичного центра краєзнавчої роботи в області, тому варто почати з фрази: „ОУНБ як головні організаційно-методичні центри бібліотечного краєзнавства в області виконують такі функції:....” Щодо Республіканської УНБ ім. Франка АР Крим, то я б зробили посилання * :“Аналогічні функції по відношенню до території АР Крим виконує Республіканська УНБ....”. ОУНБ - самі великі трударі на ниві бібліотечного краєзнавства, а в заголовку п.3.5. їх майже не видно, так само у змісті п.3.5. не видно обсягу та специфіки їх роботи.</p>
<p>• виявляють краєзнавчі документи та місцеві видання і на основі обов’язкового примірника місцевих видань формують краєзнавчий фонд;</p>	<p>Чернівецька ОУНБ: <u>створюють страхові фонди для найцінніших частин краєзнавчих колекцій.</u></p> <p>Черкаська ОУНБ: Бібліотеки одержують обов’язковий примірник краєзнавчих видань місцевих видавництв.)</p> <p>Сумське обл. управління культури: - <u>виявляють краєзнавчі документи з використанням широкого кола джерел, в т.ч. з використанням он-лайнних та оф-лайнних ресурсів, місцеві видання на основі обов’язкового примірника і формують краєзнавчий фонд;</u> - зосереджують в своєму фонді вичерпно повне зібрання краєзнавчих і місцевих документів, виконуючи функції регіонального депозитарію; - забезпечують їх надійне і постійне зберігання та широкий доступ користувачів до краєзнавчих ресурсів.</p> <p>Рівненська ОДБ: Варто включити з метою збереження краєзнавчих документів здійснюється оцифрування</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: П.3.5 абзац 1 та абзац 7 об’єднати: „ виявляють краєзнавчі документи та місцеві видання, забезпечують формування краєзнавчого фонду та системи краєзнавчих бібліографічних посібників регіону</p> <p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): Перший абзац не може так звучати, бо</p>

	<p>обов'язковий примірник місцевих видань не є єдиним джерелом формування краєзнавчого фонду ОУНБ. Моя пропозиція: „ - виявляють краєзнавчі та місцеві видання, на основі яких формують краєзнавчий фонд та фонд місцевих видань”.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • виконують функції регіонального депозитарію краєзнавчих документів; 	
<ul style="list-style-type: none"> • відображають відомості про краєзнавчі документи і місцеві видання і довідковому апараті бібліотеки; 	<p>Вінницьке обл. управління культури: викласти в такій редакції: - відображають відомості про краєзнавчі документи і місцеві видання, <i>незалежно від місця зберігання у довідковому апараті бібліотеки(в т.ч. зведеному краєзнавчому каталозі і каталозі місцевих видань</i></p> <p>Закарпатська ОУНБ: підпункт 3 прописаний так, ніби відомості повинні відображаються в ДБА лише про власні фонди.</p> <p>Чернігівське обл. управління культури: Пропозиція доповнити п. 3.5 „<u>відображають відомості про краєзнавчі документи і місцеві видання, незалежно від місця зберігання, у довідковому апараті бібліотеки,</u> зокрема, у зведеному краєзнавчому каталозі”.</p> <p>Сумське обл. управління культури: відображають відомості про краєзнавчі документи і місцеві видання, незалежно від місця зберігання, у зведеному краєзнавчому каталозі і каталозі місцевих видань, <u>організують корпоративну каталогізацію цих документів.</u></p> <p>Полтавське обл. управління культури: замість „відображають відомості про краєзнавчі документи і місцеві видання в довідковому апараті бібліотеки” доцільно „відображають відомості про краєзнавчі документи і місцеві видання, незалежно від місця зберігання, у зведеному краєзнавчому каталозі і каталозі місцевих видань. По можливості вказується місцезнаходження документа”</p> <p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): Після другого абзацу подати матеріал про 2 архіважливі функції ОУНБ, які не виконують інша бібліотеки:</p>

	<p>- з максимальною повнотою виявляють інформацію про всю літературу, присвячену області, незалежно від місця її зберігання, та відображають її у ЗвКК;</p> <p>- з максимальною повнотою виявляють інформацію про всі документи, видані на території області, незалежно від місця їх зберігання, та відображають їх у ЗвКМВ.</p> <p>А потім (замість третього абзацу) - „Формують, ведуть та пропагують краєзнавчий ДБА як в традиційній, так і в електронній формі”.</p>
<ul style="list-style-type: none"> створюють краєзнавчі бази даних; 	<p>Чернівецька ОУНБ: створюють краєзнавчі бази даних, <u>електронні бібліотеки, ведуть регіональні інформаційні портали.</u></p> <p>Черкаська ОУНБ: Бібліотеки створюють електронні БД краєзнавчого змісту.</p> <p>Сумське обл. управління культури: створюють краєзнавчі бази даних.</p> <p>Рівненський ДГУ (Мілясевич І.В.): додати „...бази <u>фактографічних та бібліографічних даних</u>”.</p>
<ul style="list-style-type: none"> здійснюють бібліографічне інформування про краєзнавчі документи і місцеві видання; 	<p>Рівненський ДГУ (Мілясевич І.В.): додати абзац: Здійснюють краєзнавче довідково-бібліографічне обслуговування. Виконує краєзнавчі фактографічні та бібліографічні довідки не тільки на запити читачів своєї бібліотеки, але й будь-яких споживачів краєзнавчої інформації</p>
<ul style="list-style-type: none"> обслуговують краєзнавчими документами і місцевими виданнями користувачів своєї бібліотеки та інших бібліотек; 	<p>Сумське обл. управління культури: надають краєзнавчі документи користувачам своєї бібліотеки та віддаленим користувачам <u>шляхом використання міжбібліотечного абонементу та електронної доставки документів.</u></p> <p>Рівненська ОДБ: надання доступу до краєзнавчих ресурсів (он-лайнним користувачам).</p>
<ul style="list-style-type: none"> забезпечують формування системи краєзнавчих бібліографічних 	<p>Чернівецька ОУНБ: готують та видають бібліографічні посібники, довідники, путівники <u>та інші друковані матеріали, що мають статистичні, фактографічні та бібліографічні відомості з краєзнавчих ресурсів.</u></p>

<p>посібників;</p>	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: П.3.5 абзац 1 та абзац 7 об'єднати: „ виявляють краєзнавчі документи та місцеві видання, забезпечують формування краєзнавчого фонду та системи краєзнавчих бібліографічних посібників регіону</p> <p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.):абзац замінити: „Створюють систему науково-допоміжних та рекомендаційних краєзнавчих бібліографічних показників про область, беруть участь у формуванні системи показників місцевих видань”.</p>
<p>• поширюють краєзнавчі знання, популяризують краєзнавчі інформаційні ресурси;</p>	<p>Полтавське обл. управління культури: замість „поширюють краєзнавчі знання, популяризують краєзнавчі інформаційні ресурси” доцільно „популяризують краєзнавчі документи та краєзнавчу інформацію, краєзнавчі інформаційні ресурси”</p>
<p>• видають довідники та путівники з краєзнавчих ресурсів регіону;</p>	<p>Рівненська ОДБ: Варто переглянути вислови: ОУНБ – створюють та видають краєзнавчу бібліографічну продукцію (бібліографічні посібники, путівники з <i>краєзнавчих ресурсів регіону</i>)</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: У П.3.5. абзац 9 словосполучення „з краєзнавчих ресурсів” замінити словосполученням „краєзнавчої тематики”</p> <p>Полтавське обл. управління культури: замість „видають довідники та путівники з краєзнавчих ресурсів регіону” доцільно „видають довідники та путівники з інформаційних ресурсів регіону”. (</p>
<p>• аналізують стан КБД у регіоні, надають методичну допомогу в краєзнавчій роботі бібліотекам області, забезпечують підвищення кваліфікації їх працівників узагальнюють і поширюють кращий досвід;</p>	<p>Сумське обл. управління культури: аналізують стан краєзнавчої діяльності бібліотек у регіоні, надають методичну допомогу в краєзнавчій роботі бібліотекам області, забезпечують підвищення кваліфікації їх працівників, узагальнюють і поширюють кращий досвід.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • проводять науково-дослідну роботу з питань краєзнавчої діяльності бібліотек; 	<p>Сумське обл. управління культури: проводять науково-дослідну роботу з питань краєзнавчої діяльності бібліотек. (Сумське обл. управління культури)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • організують міжвідомчу взаємодію бібліотек області по основних напрямках краєзнавчої діяльності, на основі зведеного перспективного планування. 	<p>Тернопільська ОУНБ: абзац 12 викласти у наступній редакції: організують міжвідомчу взаємодію бібліотек області по основних напрямках краєзнавчої діяльності, координують роботу з музеями, державним архівом, Спілками письменників та художників України та іншими громадськими організаціями.</p> <p>Сумське обл. управління культури: <u>координують свою діяльність з іншими бібліотеками, навчальними закладами, музеями, громадськими організаціями та ін.</u></p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.5 12 абзац вірно буде «... бібліотек області з основних напрямків». (Сопова)</p>
<p>3.6. Обласні бібліотеки для дітей і обласні бібліотеки для юнацтва:</p>	<p>Тернопільська ОУНБ: пункт 3.6 Обласні бібліотеки для дітей і обласні бібліотеки для юнацтва, доповнити такими функціями: - виявляють потребу в літературі та інформації на мовах національних меншин, створюють бази даних із даного напрямку.</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.6 вірно буде <u>«обласні бібліотеки для юнацтва та для молоді»</u>. (Сопова)</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: До П.3.6. додати абзац - „<u>надають краєзнавчі ресурси користувачам своєї бібліотеки та віддаленим користувачам</u> шляхом використання МБА та електронної доставки документів”; - „ беруть участь у формуванні системи краєзнавчих бібліографічних посібників району, складають бібліографічні покажчики <u>відповідно до вікової категорії користувачів</u>”</p> <p>Полтавське обл. управління культури: до пункту 3.6. додати: створюють систему краєзнавчих бібліографічних посібників для дітей та молоді.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • виявляють і зосереджують у фонді максимально повне зібрання краєзнавчих документів відповідно до вікових категорій користувачів; 	
<ul style="list-style-type: none"> • формують краєзнавчий довідково-бібліографічний апарат; 	<p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): у 2 і 3 пункті не зрозуміло, чим відрізняється їх краєзнавчий ДБА, банки даних і т.п. від аналогічних речей в ОУНБ чи ЦБС.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • формують банки краєзнавчих даних; створюють корпоративні інформаційні проекти з питань краєзнавства; вторинні електронні ресурси; 	<p>Кіровоградське обл. управління культури: вилучити з розділу 3.6. абз. 3 „<u>створюють корпоративні інформаційні проекти з питань краєзнавства; вторинні електронні ресурси</u>”</p>
<ul style="list-style-type: none"> • здійснюють бібліографічне інформування з питань краєзнавства для своїх категорій користувачів; 	
<ul style="list-style-type: none"> • сприяють освіті та патріотичному вихованню дітей та молоді шляхом використання краєзнавчих документів у виховній роботі, поширення знань про розвиток краю засобами масової роботи; 	<p>Чернівецька обл. б-ка для дітей: розділ 3.6, абзац 5 (сприяють освіті...) викласти в такій редакції: - поширюють знання про історію та розвиток краю різноманітними формами та методами бібліотечної роботи у вихованні громадян та патріотів, використовуючи краєзнавчі документи.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • надають методичну допомогу з питань краєзнавства дитячим і юнацьким бібліотекам області, узагальнюють і поширюють кращий досвід; 	<p>Кіровоградське обл. управління культури: Абз. 6 розділу 3.6. викласти у редакції: „надають методичну допомогу з питань краєзнавства дитячим та юнацьким бібліотекам області, <u>беруть участь у системі підвищення кваліфікації</u>, узагальнюють і поширюють кращий досвід”.)</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.6 VI абзац. Додати, конкретизувати «...досвід. Створюють краєзнавчу продукцію, організують систему навчання кадрів з питань краєзнавчої діяльності». (Сопова)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • проводять науково-дослідну роботу в галузі краєзнавчої діяльності бібліотек для дітей та юнацтва; 	
<p>координують свою діяльність з іншими бібліотеками, навчальними закладами, музеями, релігійними установами, громадськими організаціями та ін.”</p>	<p>Кіровоградське обл. управління культури: <i>вилучити</i> з розділу 3.6. абз. 8 „координують свою діяльність з іншими бібліотеками, навчальними закладами, музеями, релігійними установами, громадськими організаціями та ін.” та додати їх до пункту 3.5. „Республіканська універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка АР Крим, обласні універсальні наукові бібліотеки (ОУНБ)” даного Положення.</p>
<p>3.7. Централізовані бібліотечні системи (ЦБС), публічні бібліотеки (міські, районні, сільські) забезпечують краєзнавчі інформаційні потреби користувачів у двох аспектах:</p> <p>1) пов'язані зі своєю територією (місто, район);</p> <p>2) пов'язані зі своїм регіоном (область, край).</p>	<p>Вінницьке обл. управління культури: Враховуючи сучасний стан функціонування публічних бібліотек України, які працюють в умовах централізованих бібліотечних систем та децентралізації, пропонуємо в розділі 3.7 змінити їх перелік, а саме: <u>Централізовані бібліотечні системи (ЦБС), центральні районні бібліотеки (ЦРБ), публічні бібліотеки (міські, сільські).</u> <u>А надалі в пунктах 3.7.1. та 3.7.2. поряд з ЦБС, через кому, прописувати ЦРБ.</u></p> <p>Волинська ОУНБ: Хоча функції бібліотек-філій у документі не конкретизовані, однак зрозуміло, що вони як публічні бібліотеки забезпечують весь комплекс роботи з документами стосовно своєї території, а також-з доступними на цій території краєзнавчими документами стосовно регіону в цілому.</p> <p>Черкаське обл. управління культури: п.3.7. розділу III (Функції бібліотек) пропонуємо викласти у такій редакції: "Централізовані бібліотечні системи (ЦБС), публічні бібліотеки (міські, районні, сільські): - <u>забезпечують краєзнавчі інформаційні потреби користувачів у аспектах:</u> <u>1) пов'язані зі своїм населеним пунктом (місто, село);</u> <u>2) пов'язані зі своїм регіоном (район, область)</u></p>

	<p>Черкаська ОУНБ: Централізовані бібліотечні системи (ЦБС), публічні бібліотеки (міські, районні, сільські): забезпечують краєзнавчі інформаційні потреби користувачів у двох аспектах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) пов'язані зі своєю територією (місто, район, село) 2) пов'язані зі своїм регіоном (область, край) <p>Рівненська ОДБ: Не чітко прописані функції сільської бібліотеки та центральної районної бібліотек.</p> <p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): Чому така велика увага приділяється ЦБС і так детально розписані її функції (в окремих місцях - навіть дублетно)? У такому разі і функції всіх інших бібліотек потрібно розписувати так само детально.</p> <p><u>Не зрозуміла цього вступу про 2 аспекти, а також я проти введення термінів „територія” і „регіон”. Є конкретні та зрозумілі поняття „район (місто)” та „область”, які використовувались і раніше.</u></p>
<p>3.7.1. ЦБС, як зберігачі основного, найповнішого зібрання краєзнавчих ресурсів, центри бібліографічної діяльності та поширення краєзнавчих знань:</p>	<p>Донецька ОУНБ: У п.3.7 треба внести доповнення щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>координації роботи ЦБС (публічних бібліотек) з місцевими осередками Національної спілки краєзнавців України;</u> - забезпечення системної роботи ЦБС (публічних бібліотек) з популяризації краєзнавчих знань. <p>НПБУ: Всі пропозиції, що відносяться до централізованих бібліотечних систем, потребують чіткого розмежування: центральні районні бібліотеки, центральні міські бібліотеки, міські бібліотеки-філії, сільські бібліотеки-філії. Треба також враховувати процеси децентралізації, які відбулись у багатьох регіонах, що обумовило роботу великої кількості самостійних бібліотек.)</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: В П. 3.7.1 Додати «- <i>організовує і проводить масові заходи краєзнавчого характеру</i>» (Сопова)</p> <p>Полтавське обл. управління культури: у підпункті 3.7.1 ЦБС, як зберігачі основного, найповнішого зібрання краєзнавчих ресурсів, центри бібліографічної діяльності та поширення краєзнавчих знань – доцільно</p>

	<p>залишити абзац третій, всі інші абзаци дуже вдало прописані у попередній редакції Положення.</p> <p>Рівненський ДГУ (Мілясевич І.В.): краще розпочати так, як в старому „Положенні...” (див. п. 3.7) про ЦБС з посиланням на публічні бібліотеки. А потім би звернула увагу на функції ЦБ ЦБС та функції філіалів. Замість слова „територія” вживала б тільки конкретне поняття „район (місто)”, а саме:</p> <p>ЦБС як організаційно-методичні центри бібліотечного краєзнавства в районі (місті) виконують такі функції:</p> <p>- формують фонд краєзнавчих документів <u>про район та його населені пункти за принципом максимальної повноти, а також включають до фонду краєзнавчі документи про область (офіційні документи органів влади і управління області, довідкові видання, літературу універсального та комплексного змісту);</u></p> <p>- ЦБ з максимальною повнотою виявляють інформацію про літературу, присвячену району, незалежно від місця її знаходження, та відображають її в краєзнавчому ДБА. Бібліотеки-філіали виконують аналогічну роботу по відношенню до літератури, присвяченої селу (місту). В краєзнавчому ДБА ЦБС відображається також деяка література про область (книги та статті загального змісту), якщо вони є у фонді ЦБС;</p> <p>- А далі з тих трьох пунктів 3.7.1, 3.7.2, 3.7.3 сформувані інші функції ЦБ та філіалів, звертаючи основну увагу на популяризацію літератури та виховний аспект.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • виявляють та за принципом максимальної повноти включають до фонду краєзнавчі документи про територію; 	

<ul style="list-style-type: none"> • відбивають в краєзнавчому довідково-бібліографічному апараті (КДБА) відомості про краєзнавчі документи щодо території незалежно від місця зберігання (за можливості зі вказівкою на місцезнаходження); 	
<ul style="list-style-type: none"> • беруть участь в корпоративній каталогізації краєзнавчих документів – здійснюють аналітичний розпис місцевих видання на предмет публікацій про територію; 	<p>Закарпатська ОУНБ: „лише ЦБС беруть участь в корпоративній каталогізації?”</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.7.1. III абзац вірно буде «беруть участь у корпоративній каталогізації...розпис місцевих видань на предмет...». (Сопова)</p> <p>Полтавське обл. управління культури: у підпункті 3.7.1 ЦБС, як зберігачі основного, найповнішого зібрання краєзнавчих ресурсів, центри бібліографічної діяльності та поширення краєзнавчих знань – доцільно залишити абзац третій, всі інші абзаци дуже вдало прописані у попередній редакції Положення.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • забезпечують бібліографічне обслуговування за запитами, що стосуються території; 	<p>Чернігівське обл. управління культури: п. 3.7.1. (підпункт 4): - забезпечують бібліотечно-бібліографічне обслуговування за запитами, що стосуються території.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • беруть участь у краєзнавчих дослідженнях щодо своєї території, створюють первинні і вторинні джерела краєзнавчої інформації. 	<p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): Не зрозумілий останній абзац п. 3.7.1. Хіба ЦБС зобов'язана брати участь у краєзнавчих дослідженнях і створювати первинні джерела інформації? До речі, ні в одному з попередніх офіційних документів, навчальних чи методичних посібників не вказано, що ЦБС зобов'язані створювати КБП. Але за роки незалежності України ЦБС видали багато таких покажчиків. Вписати, як одну з основних функцій ЦБС: „ЦБ ЦБС створюють <u>рекомендаційні КБП про свій район, його населені пункти та видатних людей краю</u>”.</p>

<p>3.7.2. ЦБС, як посередники між своїми користувачами та головною бібліотекою регіону (ОУНБ):</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • включають до фонду краєзнавчі документи про регіон (офіційні документи органів влади й управління регіону, довідкові, статистичні видання, літературу універсального та комплексного змісту тощо); 	
<ul style="list-style-type: none"> • виявляють краєзнавчі документи про регіон у бібліотеках та інших установах своєї території, відображує відомості про місця їх зберігання у своєму КДБА; 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.7.2 II абзац вірно буде «...відображають відомості...». (Сопова)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • є учасниками корпоративної каталогізації краєзнавчих документів, здійснюють аналітичне опрацювання місцевих видань з метою виявлення публікацій про регіон; 	
<ul style="list-style-type: none"> • забезпечують довідково-бібліографічне обслуговування за запитам, що стосуються регіону, своїми ресурсами, за можливості - надають доступ до головних утримувачів краєзнавчої інформації в регіоні; 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: У П. 3.7.2. абзац 4 <u>уточнити яким чином ЦБС будуть надавати доступ до головних утримувачів краєзнавчої інформації в регіоні</u></p>
<p>3.7.3. У межах краєзнавчої діяльності публічна бібліотека:</p>	<p>Закарпатська ОУНБ: всі перераховані бібліотеки є публічними, то чому у розділі III окремо виділено п. 3.7.3.</p>
	<p>Сумське обл. управління культури: Розділ 3.7.3 доповнити:</p>

	<p>- веде пошукову краєзнавчу діяльність</p> <p>Рівненська ОДБ: не варто подавати розділ 3.7.3, слід чіткіше розписати ці функції і завдання для ЦБС, бібліотеки – філіалу.</p> <p>НПБУ: У запропонованому новому варіанті Положення додано абстрактний підрозділ „публічна бібліотека” (п. 3.7.3) в якому зарегламентовано: створювати і підтримувати зведені каталоги краєзнавчих документів, видавати путівники та довідники з краєзнавчих ресурсів територій, надавати науково-методичну допомогу бібліотекам, організовувати і здійснювати краєзнавчі дослідження тощо. Не зовсім зрозуміло, чому саме на ЦБС покладено участь в корпоративній каталогізації краєзнавчих документів і чому державні і обласні бібліотеки залишились осторонь цієї роботи. Викликає сумнів і така рекомендація як підготовка на цьому рівні „універсальних краєзнавчих рекомендаційних посібників про район та місто”. Взагалі виникає питання: про які публічні бібліотеки йде мова, коли у попередніх позиціях проекту Положення визначені функції всіх провідних бібліотек Міністерства культури і туризму України, які, до речі, всі є публічними.</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: В П. 3.7.3 додати «- організовує і проводить масові заходи краєзнавчого характеру». (Сопова)</p> <p>НПБУ: Не зрозуміло введення п. 3.7.3. „У межах краєзнавчої діяльності”. Хіба все, що раніше написано робиться не в межах краєзнавчої діяльності? Тим більше, що частина п. 3.7.3. дублює 3.7.1. ЦБС - це ж об'єднання публічних бібліотек.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • виявляє з використанням широкого кола джерел краєзнавчі документи про свою територію; 	<p><u>Потрібно більше деталізувати склад краєзнавчого фонду, звернути увагу збирання письмових свідчень жителів щодо визначних подій, фото і відео матеріали, плівки із записами спогадів тощо</u></p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.7.3 I та II абзаци необхідно об'єднати та подати в такому вигляді «<i>виявляє та зосереджує у своєму фонді повне зібрання краєзнавчих документів про свою територію і забезпечує їх</i></p>

	<i>надійне постійне зберігання». (Сопова)</i>
<ul style="list-style-type: none"> • зосереджує у своєму фонді повне зібрання краєзнавчих документів про свою територію і забезпечує їх надійне постійне зберігання; 	
<ul style="list-style-type: none"> • збирає та зберігає основні краєзнавчі видання про регіон; 	
<ul style="list-style-type: none"> • з максимальною повнотою відтворює відомості про краєзнавчі документи щодо своєї території та всі доступні на цій території краєзнавчі документи стосовно регіону в цілому у своєму КДБА; 	
<ul style="list-style-type: none"> • надає краєзнавчі документи читачам своєї бібліотеки та віддаленим користувачам шляхом використання міжбібліотечного абонементу та електронної доставки документів; 	<p>Рівненська ОДБ: <i>електронна доставка документів</i> – це суперечить існуючому законодавству про авторські права.</p> <p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.7.3 V абзац вірно буде <i>«...шляхом використання МБА...»</i>. Сумнівно про <i>«електронну доставку документів»!</i> Чи є така послуга в ПБ? (Сопова)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • здійснює інформування про краєзнавчі документи (свою територію та регіон) відповідно до одноразових та довготривалих краєзнавчих бібліографічних та фактографічних запитів; 	<p>ЦМБ ім. Лесі Українки: у пункті 3.7.3 перелік послуг, що їх надає бібліотека користувачам, доповнити послугою надання віртуальних довідок краєзнавчого змісту.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • бере участь у формуванні системи краєзнавчих бібліографічних посібників регіону, складаючи бібліографічні покажчики про свою територію; 	
<ul style="list-style-type: none"> • збирає та надає інформацію про краєзнавчі ресурси (склад та умови доступу), що містяться в інших бібліотеках та установах своєї території та за її межами; 	
<ul style="list-style-type: none"> • створює та підтримує зведені каталоги краєзнавчих документів території; 	<p>Рівненська ОДБ: Варто переглянути вислів: зведені каталоги краєзнавчих документів <i>території</i> (в них включається інформація про краєзнавчі документи не залежно на якій території вони видані);</p>
<ul style="list-style-type: none"> • видає путівники та довідники з краєзнавчих ресурсів території; 	<p>варто переглянути вислів: видає путівники, довідники з <i>краєзнавчих ресурсів території</i>.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • поширює краєзнавчу інформацію про свою територію; 	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: П. 3.7.3 XI абзац подає повтор попередньої інформації. Або можна віднести до VI абзацу. (Сопова)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • надає науково-методичну допомогу бібліотекам своєї території та забезпечує підвищення кваліфікації їхніх працівників у галузі бібліотечного краєзнавства; організовує та здійснює краєзнавчі дослідження. 	<p>Рівненська ОДБ: надає <i>науково-методичну</i> допомогу – бібліотекам своєї території. (В положенні ЦРБ прописана лише <i>організаційно - методична робота</i>).</p>

Додаток 1
ПРИМІРНИЙ
ФУНКЦІЙ
БІБЛІОТЕЧНОЇ
МІЖ
ПІДРОЗДІЛАМИ ОУНБ

РОЗПОДІЛ
КРАЄЗНАВЧОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
СТРУКТУРНИМИ
ОУНБ

Вінницьке обл. управління культури: просимо внести уточнення щодо діяльності науково-методичного відділу і викласти у такій редакції: «Науково-методичний відділ координує методичну діяльність інших підрозділів Бібліотеки та публічних бібліотек області, спільно з краєзнавчим відділом готує методичні видання і організовує роботу по підвищенню кваліфікації співробітників бібліотек регіону з питань краєзнавчої діяльності»; з метою збереження краєзнавчих документів і місцевих видань, просимо пункт про функції відділу зберігання подати: «Відділ зберігання здійснює постійне зберігання краєзнавчих документів і місцевих видань. Спільно з краєзнавчим відділом організовує в складі основного фонду підфонд краєзнавчих документів і місцевих видань, забезпечує надійне зберігання цих матеріалів, передає краєзнавчі документи і місцеві видання в підсобні фонди структурних підрозділів, здійснює виявлення і відбір краєзнавчих документів депозитарного зберігання, організовує зберігання цих матеріалів».

Миколаївська ОУНБ: Відділ комплектування. Пропонуємо додати за текстом «відповідає за одержання безоплатного примірника місцевих документів».

Сектор обмінно-резервного фонду «через книгообмін здійснює докомплектування фондів відділу краєзнавчої літератури, організовує резервну частину фонду бібліотек краю»

Не можна погодитися, що зберігання рідкісних краєзнавчих документів закріплено за відділом рідкісних книг. У бібліотеках, що мають окремі відділи краєзнавчої роботи, функція збереження та використання рідкісних видань краєзнавчих за змістом і місцем випуску покладена саме на ці відділи.

НПБУ: Додатки вилучити.

Державна бібліотека України для юнацтва: абзац 3 „здійснює довідково-бібліографічне обслуговування в читальному залі відділу” – чому в ч/з? абзац 8 сектор (відділ) обмінних фондів не має функцій зберігання, пропонуємо зняти слово „зберігає” або замінити на „та зберігає у своєму фонді”.

	<p>Рівненський ДГУ (Мілясеви́ч І.В.): Якщо вже робиться такий додаток, то я б детально розписала всі функції краєзнавчого відділу ОУНБ з зазначенням всіх необхідних частин краєзнавчого ДБА та його наповнення, напрямків координації та кооперування, форм методичного керівництва (яких і ким) тощо. Другий абзац дуже сумбурний, неповний і незрозумілий. Його повністю потрібно переробити. У деяких бібліотеках ще бібліографічні відділи долучаються до створення КБП. У Вас про цей відділ нічого немає. Саме головне, у цьому додатку потрібно підкреслити роль краєзнавчого відділу як центру бібліотечного краєзнавства області.</p>
<p>Додаток 2 СИСТЕМА КРАЄЗНАВЧИХ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСІБНИКІВ РЕГІОНУ</p>	<p>Кіровоградське обл. управління культури: Абз. 3 розділу V. „Обласні бібліотеки для юнацтва та обласні бібліотеки для дітей” додатку 2 до Положення „Система краєзнавчих бібліографічних посібників регіону” <i>викласти у редакції</i> „рекомендаційні тематичні, біобібліографічні та персональні посібники краєзнавчого характеру, з урахуванням вікових особливостей користувачів”. (Кіровоградське обл. управління культури) <i>Додати до розділу V. „Обласні бібліотеки для юнацтва та обласні бібліотеки для дітей” пункт „вебліографічні посібники, з урахуванням вікових особливостей користувачів”.</i></p> <p>ХДНБК: <u>До додатку № 2 «Система краєзнавчих бібліографічних посібників регіону» (чому регіону, бо йдеться про Україну в цілому?), незважаючи на те, що Положення обіймає діяльність бібліотек сфери управління МКТ, включені також наукові бібліотеки філій НАН України і вищих учбових закладів.</u> Але їхні бібліографічні покажчики мають досить обмежений характер, бо стосуються в основному діяльності НАНУ, її установ та закладів і конкретних вузів. Тому викликає подив, чому видання тематичних покажчиків покладено на бібліотеки вузів. Не зрозуміло також, які бібліографічні покажчики мають видавати Національні і державні бібліотеки МКТ, зокрема науково-допоміжні.</p>

	<p>Державна бібліотека України для юнацтва: В Додатку 2 розділ V вірно буде <i>«Обласні бібліотеки для дітей, обласні бібліотеки для юнацтва та для молоді:»</i>.</p> <p>В Додатку 2 розділ V III абзац подати в такому вигляді «рекомендаційні тематичні, бібліографічні, біобібліографічні покажчики краєзнавчого та краєзнавчого молодіжного характеру». (Сопова)</p> <hr/> <p>Полтавське обл. управління культури: У додатку 2 Пункт II Галузеві бібліотеки викласти у такій редакції:</p> <p>II. Державний заклад „Національна парламентська бібліотека України”:</p> <ul style="list-style-type: none">- таблиці ББК;- алфавітно-предметний покажчик, рубрикатор або Тезаурус для краєзнавчих каталогів та картотек;- інструкцію про сучасні методи зберігання краєзнавчого фонду (оцифрування і т.п.), склад фонду, строки зберігання для усіх рівнів бібліотек та ін. <hr/> <p>Рівненський ДГУ (Міляевич І.В.): змінити назву: Функції бібліотек різних систем і відомств по створенню системи КБІ регіону.</p> <p>Поміняти б місцями бібліотеки - почати б з ОУНБ, потім - обл. дитячі, юнацькі. Включити пункти про ДІБУ та ЛНБС, ОНБГ, ХНБК.</p>
--	---